

Aan de vertegenwoordigers van
Consumentenorganisaties in het Locov

Directie

Ir A. Meerstadt MBA

Nederlandse Spoorwegen

Hoofdgebouw IV
Laan van Puntenburg 100
Postbus 2025
3500 HA Utrecht
Nederland
www.ns.nl

Datum 13 januari 2006
Ons kenmerk CC/PA/KK-333
Onderwerp Adviesaanvraag dienstregeling 2007

Telefoon 030 - 235 7010
Telefax 030 - 235 6193
E-mail kees.kort@ns.nl

Hierbij vragen wij uw advies op ons voorgenomen besluit om vanaf 10 december 2006 (dienstregeling 2007) een nieuwe dienstregeling voor de reismogelijkheden van klanten te hanteren. Dit voorgenomen besluit is vastgelegd in de bijgevoegde delen I en II van deze adviesaanvraag.

In deel I van de adviesaanvraag lichten wij de algemene aspecten van het ontwerp toe (aanleiding, doelstelling, uitgangspunten, resultaat en fasering). Tevens geven wij een doorkijk naar de verdere toekomst, aangezien dienstregeling 2007 een eerste belangrijke stap is op weg naar het eindbeeld van de nieuw opgezette dienstregeling in het jaar 2009. In deel II geven wij de uitwerking van de basisuurpatronen van dienstregeling 2007 op landelijk, regionaal en op baanvakniveau aan. Hierbij geven wij ook het door u gevraagde inzicht in het principe van het spits/dalpatroon.

In deze brief gaan wij achtereenvolgens in op het intensieve overlegproces dat tussen ons in de afgelopen jaren over de nieuwe dienstregeling heeft plaatsgevonden, het omgaan met de openbaarheid van deze adviesaanvraag, het gevraagde advies en tot slot het vervolgtraject. De adviesaanvraag is de uitkomst van een proces waaraan door vele partijen bijdragen zijn geleverd.

1. Het overlegproces tot heden

De nieuwe dienstregeling is gebaseerd op de gezamenlijke visie Benutten en Bouwen van de spoorsector. De belangrijkste doelstelling van Benutten en Bouwen is op schaarse infrastructuur meer reizigers een kwalitatief goede dienstverlening bieden. Bijkomend voordeel van de introductie van een nieuwe dienstregelingstructuur is dat alle 'vervuiling' in de dienstregeling door toevoeging van additionele treinen en (daarmee samenhangende) afwijking van normering wordt weggenomen.

In 2003 is als uitvloeisel van deze visie een traject gestart om te komen tot een betrouwbare, klantattractieve en toekomstvaste opzet van de dienstregeling. Vanaf 2003 is in de diverse fasen van het project met u overlegd:

- Allereerst heeft u in de onderzoeksfase belangrijke input geleverd ten behoeve van de verschillende scenario's voor een nieuwe opzet van de dienstregeling die zijn bestudeerd.
- Na afronding van deze studiefase is in 2004 het overlegproces gestart om tot een ontwerp van de nieuwe dienstregeling te komen. Hierbij bent u samen met de regionale overheden intensief betrokken geweest.
- Vervolgens hebben wij vanaf vorig jaar in de voorfase van het ontwerp in de Expertgroep Dienstregeling met elkaar vele stimulerende discussies gevoerd tijdens de stappen in de ontwikkeling naar een nieuw ontwerp. In dit complexe ontwerpproces heeft u ons als 'spiegel van de klant' consequent feedback gegeven. Dit heeft er aan bijgedragen dat het klantattractieve karakter van het ontwerp zoveel mogelijk is gewaarborgd en verbeterd.
- In het formele Locov-overleg hebben wij u regelmatig geïnformeerd over de voortgang van het ontwerp en hebben wij discussies over de hoofdlijnen van het nieuwe ontwerp gevoerd.

Door dit overleg zijn wij in staat geweest om al in het ontwerpproces uw commentaren mee te nemen. U heeft een groot aantal suggesties gedaan om te komen tot verdere optimalisatie van het ontwerp vanuit het reisgedrag en beleving van de klant. Daarbij heeft u bijzondere aandacht gevraagd voor lokale, c.q. regionale maatwerkoplossingen en het voorkomen van verslechtingen voor huidige klanten. In onze reactie bij brief d.d. 17 november (kenmerk CC/PA/KK-326) hebben wij aangegeven op welke wijze wij uw suggesties (bij brief van 7 september) hebben benut om het ontwerp van de dienstregeling 2007 verder te verbeteren. Mede dankzij uw suggesties hebben wij op verschillende trajecten, waar het ontwerp leidde tot een langere reistijd, deze tot een betere reistijd weten terug te brengen.

Vervolgens hebben wij in de Expertgroep Dienstregeling op 2 december met elkaar gesproken over de definitie van klantattractiviteit in relatie tot de nieuwe dienstregeling en de in dit verband te maken keuzes tussen soms tegengestelde doelen. Het resultaat van dit overleg is vastgelegd in onze brief aan u d.d. 22 december (kenmerk CC/PA/KK-331). In hoofdlijn kwam uit deze bespreking naar voren dat consumentenorganisaties en NS op veel punten (zoals corridors, bedienen nieuwe stations en regionaal versus lange afstandsvervoer) grotendeels dezelfde afweging maken. Daarbij werd duidelijk dat voor NS robuustheid en betrouwbaarheid van het systeem zwaarder wegen dan voor de consumentenorganisaties: u kiest in sommige situaties eerder voor meer productdifferentiatie en daarmee meer maatwerk en een aantrekkelijker product voor specifieke groepen reizigers, maar daarmee ook voor een lagere robuustheid en betrouwbaarheid. Daarnaast leggen wij meer dan u het accent op het werven van nieuwe klanten.

In onze discussie kwamen wij ook tot de conclusie dat indien het realiseren van extra infrastructuur op korte termijn mogelijk was geweest, er meer mogelijkheden zouden zijn om de markt nog beter te bedienen.

Wij hebben met u vastgesteld dat het maken van een nieuwe dienstregeling die geschikt moet zijn om toekomstige groei op te vangen met een relatief geringe uitbreiding van de huidige infrastructuur een geweldig moeilijke opgave is. Dit heeft er ook toe geleid dat wij een aantal lastige keuzes moeten maken. In deel I van deze adviesaanvraag zijn de dilemma's die bij deze keuzes speelden verder toegelicht. Wij realiseren ons dat hierbij ook

keuzes zijn gemaakt zijn die voor bepaalde groepen huidige klanten negatief uitvallen. Dit is echter onvermijdelijk om uiteindelijk een toekomstvaste dienstregeling te realiseren die verdere groei kan opvangen. Van belang is dat de keuzes na zorgvuldig afwegen tot stand zijn gekomen en het uiteindelijke resultaat is dat er per saldo meer huidige en toekomstige klanten gaan profiteren van de nieuwe dienstregeling in vergelijking met de huidige dienstregeling en dat er ruimte is ontstaan voor verdere groei.

Wij stellen vast dat u met uw intensieve en constructieve inbreng reeds een belangrijke bijdrage heeft geleverd aan het realiseren van een klantattractief ontwerp en danken u zeer voor uw inspanningen. Uiteraard vertrouwen wij er op dat wij dit constructieve overleg over de nieuwe dienstregeling de komende periode kunnen voortzetten.

2. Openbaarheid voorgenomen besluit

In de Expertgroep Dienstregeling van 2 december heeft u ons gevraagd het openbare gedeelte van de adviesaanvraag te verruimen door naast de voorgenomen maatregelen de door ons gemaakte afwegingen zichtbaar te maken. Daaraan komen wij in dit geval graag tegemoet.

In deze specifieke situatie van de opzet van een geheel nieuwe dienstregeling speelt dat er naast overleg met u sprake is van intensief overleg met vele partijen: de partijen binnen de spoorsector zelf, regionale overheden en ook hun koepelorganisaties (IPO/SKVV). Het resultaat van dit brede overlegproces is vastgelegd in de delen I en II van de adviesaanvraag. Dit maakt dat wij in dit geval ons voorgenomen besluit breder bekend maken door beide delen I en II van de adviesaanvraag openbaar te maken. Naast dat wij zo de betrokken partijen optimaal kunnen informeren over de resultaten van het overlegproces biedt het ook de mogelijkheid om de afweging van de diverse maatregelen in hun context te plaatsen.

3. De adviesaanvraag

Wij vragen u advies over het volgende:

- Het voorgenomen besluit betreffende het nieuwe ontwerp van de dienstregeling (eindbeeld 2009), zoals aangegeven in:
  - deel I van deze adviesaanvraag, vooral hoofdstuk 5: Effecten voor de klant en hoofdlijnen dienstregeling;
  - deel II van deze adviesaanvraag, vooral hoofdstuk 3: Uitwerking op regionaal niveau.
- Het voorgenomen besluit betreffende de basisuurpatronen van de dienstregeling 2007, zoals aangegeven in hoofdstuk 3 van deel II. Aanvullend hierop worden aan de leden van de Expertgroep Dienstregeling de basisuurpatronen voor de dienstregeling 2007 verstrekt.

Wij merken hierbij op dat wij parallel met deze adviesaanvraag nog zelf een laatste interne toets uitvoeren of het ontwerp in alle opzichten (vooral betaalbaarheid en maakbaarheid) aan de in deel I genoemde toetscriteria voldoet. Ook de goederenvervoerders voeren - in het licht van de capaciteitsaanvraag per 1 maart - nog een toets uit of de nieuwe opzet van de dienstregeling ook voor hen in voldoende mate de gewenste mogelijkheden biedt. Indien dit nog aanleiding geeft tot wijzigingen zullen wij dit u tijdig ten behoeve van uw advies melden. De geplande bijeenkomst van de expertgroep Dienstregeling op 23 januari aanstaande biedt hiertoe een goede gelegenheid.

4. Vervolgtraject

Na het besluit van ProRail over de capaciteitsverdeling voor 2007 zullen wij, zoals te doen gebruikelijk, medio 2006 een adviesaanvraag indienen over de verdere uitwerking van de dienstregeling, de 7 x 24-uurs uitwerking voor dienstregeling 2007.

Hierin zal ook worden aangegeven wat de eventuele effecten van de capaciteitstoedeling op de basisuurpatronen zijn.

Tegelijkertijd werken wij door aan de verdere fasering van het nieuwe ontwerp naar 2009. Hierin zijn ondermeer van belang de fasering en inpassing van de HSA-treinen en tevens het gebruik van de Betuweroute door de goederenvervoerders. Wat betreft de dienstregeling HSA zijn in hoofdstuk 7.1 van deel I van de adviesaanvraag de voorlopige voornemens van HSA aangegeven voor de dienstregeling in 2007. De uitwerking hiervan zal later dit jaar, als er meer duidelijkheid is deze dienstregeling door HSA, in het kader van de in de HSA-concessie vastgelegde adviesplicht, aan u worden voorgelegd.

Uiteraard zijn wij ook in overleg met het ministerie van Verkeer en Waterstaat over de voorgestelde wijziging van de dienstregeling. Wij zullen u de komende periode op de hoogte houden van de verdere ontwikkelingen en hierover overleggen in de Expertgroep Dienstregeling. Ook in het Locov-overleg zelf zullen wij u informeren over de voortgang.

Bijlagen:

- Deel I Hoofdlijnen Dienstregeling 2007
- Deel II Uitwerking Dienstregeling 2007